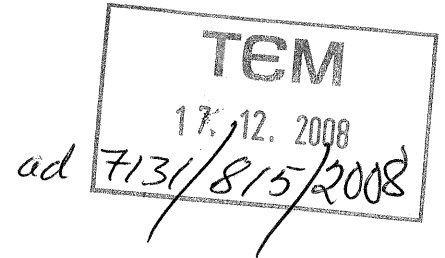

TEM
PL 32,
00023 Valtioneuvosto

Viite: 7131/815/2008

Lausunto: Ympäristövaikutusten arviointiselostus Fennovoima Oy:n
ydinvoimalaitoshankkeelle

Yleistä

Fennovoima Oy käynnisti tammikuussa 2008 ympäristövaikutusten arviointimenettelyn uuden ydinvoimalaitoksen rakentamiseksi Suomeen. Fennovoima on selvittänyt sähköteholtaan noin 1500-2500 MW:n suuruisen, yksi tai kaksi reaktoria käsittävän laitoksen rakentamista Pyhäjoelle, Ruotsinpyhtäälle tai Simon kuntaan. YVA-ohjelmavaiheessa tarkasteltavana sijaintipaikkavaihtoehtona oli myös Kristiinankaupunki, mutta Fennovoima lopetti tätä vaihtoehtoa koskevat selvitykset kesäkuussa 2008.

Fennovoiman emoyhtiö on 66 % osuudella Voimaosakeyhtiö SF ja 34 % omistusosuudella E.ON Nordic AB. Fennovoiman on määrä tuottaa sähköä omistajiensa tarpeisiin omakustannushintaan.

Kullakin sijaintipaikalla on arvioitu vaihtoehtoisten jäähdytysveden otto- ja purkupaikkojen vaikutuksia. Voimalaitos on mahdollista rakentaa myös kaukolämmön yhteistuotantoon soveltuvaksi. Ydinvoimalaitos voi koostua yhdestä tai kahdesta kevytvesireaktorista, sekä näiden käyttöön tulevasta vähä- tai keskiaktiivisen jätteen loppusijoitustilasta.

Hankkeeseen liittyy ydinvoimalaitoksen toiminnasta syntyneen käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitus aikanaan ydinenergiain edellyttämällä tavalla Suomeen.

Pernajan kunnanhallituksen lausunto, jossa tarkastellaan ainoastaan Ruotsinpyhtään sijaintipaikkavaihtoehtoja Kampuslandet ja Gäddbergsö.

Hanke täyttää YVA-asetuksen 10 §:n sisällön vaatimat tarkasteluvaateet kaikilta osin. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta löytyy kuitenkin muutamia puutteita joihin tulisi kiinnittää huomiota. Tällaisia ovat mm.

- Käytetty ydinpolttoaine ja loppusijoitus (s. 88). *Ydinenergiain mukaisesti ydinjätteen tuottaja on huolehtimisvelvollinen tuottamansa*

käytetyn ydinpolttoaineen huollosta aina loppusijoitustilojen sulkemiseen saakka ja varautumisvelvollinen vastaamaan ydinjätehuollon kustannuksista. Euroopan Atomienergiayhteisön (Euratom) perussopimus edellyttää, että jäsenvaltio toimittaa komissiolle ydinjätteen hävittämistä koskevat suunnitelmat. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on kappaleessa 3 seikkaperäisesti kuvattu TEM:n vaatimat käytetyn polttoaineen loppusijoituslaitoksen rakenne ja siihen liittyvä polttoainehuolto. Selvityksestä ei kuitenkaan ilmene mihin Fennovoima Oy:n ydinjäte todellisuudessa loppusijoitetaan. Suomessa on tällä hetkellä ainoastaan yksi yritys, Posiva Oy, joka huolehtii käytetyn ydinpolttoaineen kuljetuksista voimalaitoksilta loppusijoitukseen, varsinaisesta loppusijoituksesta sekä siihen liittyvistä tutkimuksista. Posiva Oy:n perustajaosakkaat Fortum Power and Heat Oy sekä Teollisuuden Voima Oy eivät käsityksiemme mukaan ole tehneet sopimusta Fennovoima Oy:n kanssa optioista ONKALOon (Olkiluodossa rakenteilla oleva loppusijoitusluola). Myös Posiva Oy itse YVA-ohjelman lausunnossaan viittaa siihen, ettei Fennovoiman tulisi antaa virheellistä kuvaa asiasta, ja pitää perusteltuna että Fennovoima esittää YVA-selostuksessaan oman ratkaisun käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoituksesta.

- Laitoksen luvitus suunnitelma on kuvattu luvussa 4 (s. 98 alkaen). Suunnitelmasta puuttuu maininta lupatarpeista maa-ainesten ottamiseen (Maa-ainelaki 24.7.1981/555, valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) ja valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (379/2008).
- Arvio Natura-arvion tarpeesta (s.228 alkaen). Selostuksessa mainitaan, että ”Fennovoima hankkeen ei arvioida yksinään edellyttävän varsinaista Natura-arviota, koska vaikutuksien ei arvioida olevan merkittäviä minkään luontotyyppin tai lajin suhteen”. Meriluontotyyppien säilymiselle olennaista on veden laatu, jonka vaikutukset leviävät laajalta alueelta. Siksi suojelussa on otettava huomioon paitsi suoraan luontotyyppien esiintymiin vaikuttavat paikalliset hankkeet ja tekijät, myös veden laatuun vaikuttavat toiminnot, vaikka ne sijaitisivatkin etäämmällä varsinaisista luontotyyppiesiintymistä. Fennovoima hankkeessa on tarpeen selvittää mahdolliset vaikutukset kaikkiin alueen valinnan perusteina oleviin luontoarvoihin, ts. luontodirektiivin liitteen I luontotyyppihin tai liitteen II lajien elinympäristöihin tai lintudirektiivin tarkoittamien lintulajien elinympäristöihin. Näitä luontoarvoja merkittävästi heikentäville hankkeille ei saa myöntää lupaa eikä niitä koskevia suunnitelmia saa vahvistaa, ellei valtioneuvosto päättä, että hanke on erittäin tärkeän yleisen edun vuoksi kuitenkin toteutettava. Käytännössä hoitohankkeet on suunniteltava ja toteutettava siten, ettei merkittävästi heikentäviä vaikutuksia synny.
- Ministeriö on lausunnossaan todennut, että vedenlaauvaikutukset ja biologisiin tekijöihin kohdistuvat vaikutukset tulee arvioida riittävän perusteellisesti. Vesiluonnon tila vaikutusalueilla pitää selvittää kaikilla ekosysteemitasoilla. Selvityksissä tulee paneutua sekä lajistoon että sen runsauteen ja levinneisyyteen sekä habitaattien laatuun. Uusia biologisia peruskartoituksia vesiekosysteemeissä ei ole tehty.

- *Huomattavat vaikutukset lähialueen kulttuuriympäristöön, rakennuskulttuuriin, historiallisiin piirteisiin ja vedenalaisiin kohteisiin ovat YVA-selostuksessa osittain puutteelliset.*
- *Liikenteen päästöjen vaikutukset ilmanlaatuun (s. 155). Luvussa 8.2.5 on kolmannessa kappaleessa laskuvirhe. Oikeat luvut tällä laskentamenetelmällä ovat seuraavat: "Ruotsinpyhtään vaihtoehdossa typenoksidien päästöt lisääntyvät 40 prosenttia, häkäpäästöt noin 50 prosenttia, hiukkaspäästöt 30 prosenttia ja hiilidioksidipäästöt noin 15 prosenttia verrattuna alueen kokonaisliikennepäästöihin vuosina 2015." Laskelman tehneen asiantuntijan kanssa on keskusteltu puhelimitse 9.12.2008.*

Arviointiselostus on havainnollinen ja ymmärrettävä pieniä puutteita lukuunottamatta.

Pernajan kunnanhallituksen tarkasteltaessa arviointiselostuksen riittävyttä, voidaan todeta että selostus on noudattanut lainmukaisuutta, merkittävät vaikutukset on tuotu esiin riittävällä tasolla ja informatiivisuus on selostuksessa ollut hyvä muutamia pienempiä puutteita lukuunottamatta.

Pernajan kunta antaa ylläolevan lausunnon Fennovoiman ydinvoimahankkeen YVA-selostuksesta.

Pernajan kunnanhallitus 12.12.2008

Ralf Sjödal

Kunnanjohtaja

Siv Gustafsson

Taluspäällikkö